

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
 MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA
 ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტი
 DEPARTMENT OF LICENSES AND PERMITS

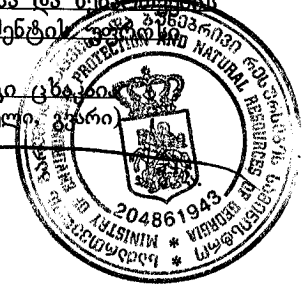
საქართველო, 0114, გულუას ქა, ტელ. 72 72 60

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ

ლიცენზიებისა და ნებართვების
 დეპარტამენტის

გიორგი ცხელიძე
 (სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 1

 16 01 2008 წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – კახარეთის მცირე ჰიდროელექტროსადგური
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი –
 შპს „ანგლო მესხეთი“, ადიგენის რაიონი, სოფ. კახარეთი
3. განხორციელების ადგილი – ადიგენის რაიონი, სოფ. კახარეთი
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 21.12.07
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „იმპულსი“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შ.პ.ს „ანგლო მესხეთი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: კახარეთის მცირე ჰიდროელექტროსადგურის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

კახარეთი ჰესი მდებარეობს სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში, ადიგენის რაიონის სოფ. კახარეთში. კახარეთის ჰიდროელექტროსადგური აშენებულია გასული საუკუნის 50-იანი წლების შუა პერიოდში. დანადგარები და ნაგებობები მოძველებულია. პროექტი მიზნად ისახავს ჰესის ფართომასშტაბიან რეაბილიტაციას და შემდგომ ექსპლუატაციას.

გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშში აღწერილია ჰიდროელექტროსადგურის დღევანდელი ტექნიკური მდგომარეობა, მოცემულია ინფორმაცია მთავარი ელექტრული სქემის, ელექტრომძლავრი მოწყობილობების, მაღალი ძაბვის გამანაწილებელი მოწყობილობების, მართვისა და დაცვის სისტემების, მეორადი კომუტაციის წრედების ოპერაციული დენის წყაროს და სხვა სისტემების შესახებ. რეაბილიტაციის პროექტისათვის ვინროკ ინტერნეიშენალის მიერ (ამერიკის შეერთებულ შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს USAID-ს ხელშეწყობით) მომზადებულია ბიზნეს გეგმა, რომელშიც ასახულია ძირითადი სარეაბილიტაციო საშუალებები, რომლებიც ითვალისწინებს: დაბალი სიმაღლის წყალგამშვები ჯებირის, მთავარი აუზის, საგანგებო და დინების მარეგულირებელი ფარების, ღია არხის, ტურბინის წყალგამტარის, გამწოვი მილის, ელექტროსადგურის, ჰიდრო-მექანიკური ობიექტების, ელექტრომოწყობილობების რეაბილიტაციას;

გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშში განხილულია კახარეთის ჰესის ჰიდროტექნიკური ნაგებობებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების ფაქტობრივი მდგომარეობა, ჰიდროლოგია და კლიმატი, კახარეთის მცირე ჰესის ტექნიკური აღჭურვილობა.

სათავე ნაგებობა მდებარეობს ქალაქ ადიგენში, წარმოადგენს დაბალზღურბლიან ბეტონის კაშხალს სიგრძით 40 მეტრი, მარცხენა ნაპირზე განლაგებული თევზსავალით, ხოლო მარჯვენა ნაპირზე გამრეცხი რაბით და წყალმიმღებით. წყალმიმღებიდან სალექარის გავლით 5 კმ სიგრძის დერივაციული არხით წყალი მიეწოდება სადაწნეო აუზს და შემდეგ ორდაფიანი სადაწნეო მილსადენით ტურბინებს. გადამუშავებული წყალი 720 მ გამყვანი არხით ჩაედინება მდ. ქვაბლიანში.

პროექტი ითვალისწინებს წყალსაშვიანი კაშხლის ზედაპირის აღდგენას ცვეთამედეგი ბეტონით, ქვემო ბიეფის გამაგრებას ფლეთილი ქვის ბლოკებით, თევზსავალისა და გამრეცხი რაბის კედლებისა და ფსკერის ეროზირებული ზედაპირების აღდგენას ცვეთამედეგი ბეტონის ფენით ლითონის ბადეზე მარჯვენა ნაპირის შემაუღლებელი დამბის გარეცხილი უბნების აღდგენას „მაკკაფერი“-ს გაბიონებითა და ხარისხოვანი ყრილით, სალექარის და სადერივაციო არხის გაწმენდას და მოსახვის დაზიანებული უბნების შეკეთებას, არხზე არსებული საინჟინრო ნაგებობებისა და სადაწნეო აუზის რეაბილიტაციას.

ჩატარების პროცესში, ასევე ჰესის ექსპლუატაციის ფაზაში. ანგარიშში აღნიშნულია, რომ მოსალოდნელია მცირე ზემოქმედება ნიადაგსა და გეოლოგიურ პირობებზე. რეაბილიტაციის დროს მოსალოდნელია კალაპოტის ეროზია, სამუშაოები მოიცავს კალაპოტიდან ხრეშის ამოღებას ნაპირების შეკეთებას და ახლის შექმნას, ბეტონის შერევას და ჩასხმას. ექსპლუატაციის ეტაპისათვის მოსალოდნელია მდინარის კონსერვაციული ღირებულების შემცირება. შემარბილებელ ღონისძიებად განსაზღვრულია მდინარის მინიმალური სტაბილური დინებისა და არხის სისველის მინიმალური პერიმეტრის უზრუნველყოფა.

პროექტში წარმოდგენილი შემარბილებელი ღონისძიებები ითვალისწინებს წყლის ნაკადის დაბლოკვის თავიდან აცილებას, ნიადაგის დაგროვების, ბეტონის ბლოკების გამოყენებას დინების მიმართულების დროებითი ცვლილებისათვის და დრენაჟის სათანადო ტექნიკის გამოყენებას ზედაპირის დაძირვის თავიდან ასაცილებლად.

წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში განხილულია ორი ალტერნატიული ვარიანტი: 1) არაქმედების ალტერნატივა (ნულოვანი ვარიანტი); 2) ჰესის სიმძლავრის შემცირება/გადიდების ალტერნატივა. ანალიზის შედეგად გაკეთებულია დასკვნა, რომ მდ. ქვაბლიანის ჰიდროლოგიური მონაცემებისა და არხის გამტარუნარიანობიდან გამომდინარე ჰესის საპროექტო სიმძლავრის შემცირება ან გადიდება მოსალოდნელი არ არის, ხოლო არაქმედების ალტერნატივა მიუღებელია, ვინაიდან ჰესის ძირითადი დანადგარები და მოწყობილობა საჭიროებენ სასწრაფო კაპიტალურ რემონტს და შეცვლას. წინააღმდეგ შემთხვევაში მოსალოდნელია ჰესის დაზიანება და მწყობრიდან გამოსვლა.

გეოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

1. სადერივაციო არხის ტრასაზე არსებულ მეწყერსაშიშ უბანზე განხორციელდეს ისეთი საწინააღმდეგო ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ არხიდან წყლის გაჟონვისა და მეწყერული მოვლენების გააქტიურების აღკვეთას და ფერდობების სტაბილიზაციას.
2. ნიადაგის დაბინძურება ზეთით და სხვა ქიმიური ნივთიერებებით ჰესის ექსპლუატაციის დროს უნდა აღიკვეთოს დანადგარ-მოწყობილობების რეგულარული შემოწმებით, ადგილზე დანადგარების გარეცხვის აკრძალვით და სარემონტო-პროფილაქტიკური ღონისძიებების მარალკვალიფიციური პარსონალის მიერ განხორციელებით.
3. სარეაბილიტაციო და ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენები და სამშენებლო ნაგავი ტრანსპორტირებული და უტილიზირებული უნდა იქნეს შესაბამის სამსახურებთან შეთანხმებულ ნაგავსაყრელზე, სათანადო წესებისა და ტექნოლოგიის დაცვით.
4. რეაბილიტაციის დროს გათვალისწინებული უნდა იყოს მდ. ქვაბლიანის იხტიოფაუნის ქვირითობის პერიოდში სამუშაოების შეზღუდვის საკითხები.
5. სისტემატიური კონტროლი უნდა დაწესდეს მეწყერულ ზონაში ჩატარებული სამუშაოების მსვლელობაზე და შესრულებული სამუშაოს ხარისხზე.
6. მეწყერის მდგომარეობის გართულების შემთხვევაში არხში წყლის მოდინება უნდა შეწყდეს, რომ არ განვითარდეს კატასტროფული მოვლენები.
7. სადერივაციო არხის ზემოთ (მეწყერულ ზონაში) უნდა გაიწმინდოს საწრეტი არხები ნალექისაგან.

IV. დასკვნა

შპს „ანგლო მესხეთი“-ს მიერ წარმოდგენილი „კახარეთის მცირე ჰიდროელექტროსადგურის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის
საექსპერტო კომისიის თავმჯდომარე:

გ. გავარდაშვილი

(სახელი, გვარი, ხელმოწერა)

საქართველოს ბარათის დაცვისა და ბუნებრივი
რესურსების მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 48

ქ. თბილისი

„18“ „01“ 2008წ.

შ.პ.ს „ანგლო მესხეთი“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის, მე-4 პუნქტისა და „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „მ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს შ.პ.ს „ანგლო მესხეთი“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – ადიგენის რ-ნი, სოფ. კახარეთში, კახარეთის მცირე ჰიდროელექტროსადგურის საქმიანობაზე;
2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
3. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა). ან ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (მის: ქ. თბილისი, სარაჯიშვილის ქ. №1) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №01; 16.01.08წ და ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის გიორგი ცხაკაიას მოხსენებითი ბარათი

დავით ჩანტლაძე
მინისტრი

გვ ზ ა ვ ნ ე ბ ა: ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის დასკვნის დასაყრდენად

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოთა ზემოქმედების ნაბართვა № 00099

კოდი **M D I** „ 23 “ „ იანვარი “ 2008 წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი შპს „ანგლო მესხეთი“
2. საქმიანობის მიზანი ჭიქოელექტროსადგომის ექსპლუატაცია
3. განსახორციელებელი საქმიანობის აღვლმდებარეობა ადიგენის ხაოონი, სოფ. კანარეთი
4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია შპს „იშნელსი“
5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია ვარეშოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში
6. ნებართვის გაცემის საფუძველი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N1; 16.01.08
7. ნებართვის პირობები ნებასივთა მოქმედებს ეკოლ. ექსპ. დასკვნით კათალიკოს. ჭიქოელის ავტორიტეტული შესთავაზების საფუძველზე

გარემოს მუშაობების სფეროში
საქართველოს ვარდის დაცვისა და ბუნებრივი
რესურსების სამინისტროს მიერ

საქართველოს ვარდის დაცვისა და
ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს
უფლებამოსილ წარმომადგენელი
(გვარი, სახელი, თანამდებობა)

ლოცვნობა და ნებართვების
დასაბუთების თვითობა

ვიორჯი ბნატაია

დამკვეთი: გახეობის დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
დამამზადებელი: შპს "ფინანსები"
ს.ფ.ს. ჰეგისტრაციის № 0360